

Anonymiserad version

Översättning

C-337/20 - 1

Mål C-337/20

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

23 juli 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Cour de cassation (Frankrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

16 juli 2020

Klagande:

DM

LR

Motpart:

Caisse régionale de Crédit agricole mutuel (CRCAM)

[utelämnas]

DOM AV COUR DE CASSATION, AVDELNINGEN FÖR
HANDELSRÄTTSLIGA, FINANSIELLA OCH EKONOMISKA MÅL, AV
DEN 16 JULI 2020

Angående det överklagande som har ingetts av:

1°/DM, [utelämnas] La Ciotat,

2°/LR, [utelämnas] Cassis,

av den dom som Cour d'appel d'Aix-en-Provence meddelade den 6 april 2017
[utelämnas] i en tvist mellan dem och Caisse régionale de Crédit agricole mutuel
(CRCAM) Alpes-Provence, med säte i [utelämnas] Aix-en-Provence,

motpart i kassationsförfarandet,

Klagandena har till stöd för sitt överklagande åberopat två grunder, vilka bifogats denna dom.

[Utelämnas] [Orig. s. 2]

[Utelämnas] [Angivelser om förfarandet]

Cour de cassation (avdelningen för handelsrättsliga, finansiella och ekonomiska mål) [utelämnas] har, efter överläggning i enlighet med lag, meddelat förevarande dom.

De faktiska omständigheterna och förfarandet

1. Enligt den överklagade domen (Aix-en-Provence, den 6 april 2017) beviljade bolaget Caisse régionale de Crédit agricole mutuel Alpes Provence (nedan kallad banken), genom en rättsakt av den 22 december 2008, bolaget Groupe centrale automobiles (nedan kallat GCA), i vilket DM var verkställande direktör, en checkräkningskredit som garanterades genom LR:s solidariska borgensåtagande. Banken sade upp detta kreditbeslut till betalning varpå LR gjorde gällande att banken, när den utan tillstånd gjort överföringar till tredje man, begått ett fel och att beloppet för dessa överföringar skulle dras av från fordran.
2. Cour d'appel fann att LR:s talan var ogrundad med hänvisning till att bolaget GCA enligt artikel L. 133–24 i den franska penning- och finanslagen hade en preklusionsfrist på tretton månader för att bestrida de omtvistade transaktionerna och att även om denna frist hade avbrutits genom de e-postmeddelanden som utväxlades den 3 mars 2011, genom vilka bolaget GCA begärde upplysningar om dessa transaktioner, så hade en ny frist på tretton månader börjat löpa från och med detta datum. Cour d'appel drog härav slutsatsen att eftersom talan mot de omtvistade överföringarna inte hade väckts förrän genom yrkanden av den 15 maj 2013, hade preklusion inträtt.
3. DM och LR har till stöd för sitt överklagande av denna dom gjort gällande att artikel L.133–18 i den franska penning- och finanslagen, som ger rätt till omedelbar återbetalning av icke auktoriserade betalningstransaktioner som användaren rapporterat till banken, inte utgör hinder för att banken har ett avtalsrättsligt ansvar enligt allmän lag för det fall den inte uppfyller sin omsorgsplikt, om det har lagts fram bevis för en skada som uppkommit till följd av detta, [orig. s. 3] och att Cour d'appel (Appellationsdomstolen), genom att slå fast motsatsen, har åsidosatt artikel 1147 i civillagen, i dess lydelse av den 10 februari 2016, och artikel 1937 i samma lag.
4. Eftersom denna grund har åberopats av LR i egenskap av borgensman, ska det preciseras att ”den som ställer en säkerhet för en skuld åtar sig att gentemot borgenären uppfylla denna förpliktelse om gäldenären själv inte fullgör den”

(artikel 2288 i civillagen). I artikel 2313 stycke 1 i civillagen föreskrivs att ”borgensmannen gentemot borgenären kan göra gällande alla undantag som avser huvudgäldenären och som utgör en oskiljaktig del av skulden” och ”särskilt kvittning som borgenären är skyldig huvudgäldenären” [hänvisningar till nationell rättspraxis]. Denna regel kan tillämpas när borgenären har gjort sig skyldig till ett skadestandsgrundande fel gentemot huvudgäldenären och följaktligen ålägger den förre att betala skadestånd till den senare som ersättning för den skada som har lidits.

5. Det följer av artikel 1147 i civillagen att varje bristande uppfyllelse av en avtalsenlig förpliktelse som har orsakat borgenären skada, medför en skyldighet för gäldenären att reagera på detta. I rättspraxis tillämpas principen om full ersättning för skadan, vilket innebär att ”den skadelidande ska försättas i samma situation som han eller hon skulle ha befunnit sig i om den skadebringande handlingen inte hade inträffat” [hänvisningar till nationell rättspraxis].
6. I artikel L.133–18 i den franska penning- och finanslagen, i dess lydelse enligt beslut nr 2009–866 av den 15 juli 2009, genom vilken artikel 58 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden (DSP1) eller artikel 71 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden (DSP2) införlivades, föreskrivs följande: ”Vid icke auktoriserade betalningstransaktioner som användaren har underrättat om på de villkor som stipuleras i artikel L.133-24, ska betalarens betaltjänstleverantör omedelbart betala tillbaka beloppet för den icke auktoriserade betalningstransaktionen till betalaren och i tillämpliga fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den icke auktoriserade betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

Betalaren och dennes betaltjänstleverantör kan avtala om ytterligare ersättning.”

7. Första stycket i artikel L.133-24 i den franska penning- och finanslagen, i dess ändrade lydelse enligt dessa bestämmelser, har följande lydelse: ”Betaltjänstanvändaren [orig. s. 4] ska utan dröjsmål underrätta sin betaltjänstleverantör senast 13 månader efter debiteringsdagen, vid äventyr av preklusion, utom om betaltjänstleverantören varken har lämnat honom information om betalningstransaktionen eller gjort informationen tillgänglig i enlighet med kapitel IV i avdelning 1 i kapitel III. ”
8. Artikel 58 i direktiv 2007/64, med rubriken ”Meddelande om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner”, har följande lydelse: ”Betaltjänstanvändaren ska få rättelse av betaltjänstleverantörens sida endast om han, när han får kännedom om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner som ger upphov till en fordran även sådan som följer av artikel 75, underrättar sin betaltjänstleverantör utan onödigt dröjsmål och senast 13 månader efter debiteringsdagen, utom, i förekommande fall, om

betaltjänstleverantören varken har lämnat information om betalningstransaktionen eller gjort informationen tillgänglig i enlighet med avdelning III.”

9. Artikel 60 i direktiv 2007/64, med rubriken ”Betaltjänstleverantörens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner”, har följande lydelse:

”1. Vid icke auktoriserade betalningstransaktioner ska medlemsstaterna, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 58, se till att betalarens betaltjänstleverantör omedelbart betalar tillbaka beloppet för den icke auktoriserade betalningstransaktionen till betalaren och i tillämpliga fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den icke auktoriserade betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

2. Ytterligare ekonomisk ersättning får fastställas i enlighet med tillämplig lag för det avtal som ingåtts mellan betalaren och hans betaltjänstleverantör.”

10. Överklagandet avser förhållandet mellan det ansvarssystem som införts genom de ovannämnda direktiven, vilka införlivats genom artiklarna L.133–18 och L.133–24 i den franska penning- och finanslagen, och systemet för utomobligatoriskt skadeståndsansvar i allmänhet. I synnerhet uppkommer frågan om huruvida det ansvarssystem som inrättats genom direktiven är självständigt, vilket inte preciseras i detta avseende.
11. Eftersom Europeiska unionens domstol inte tycks ha uttalat sig på denna punkt finns det anledning att hänskjuta en fråga till den.

PÅ DESSA GRUNDER har den nationella domstolen,

med beaktande av artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, [Orig. s. 5]

Hänskjutit följande frågor till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande:

”1) Ska artikel 58 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG tolkas så, att den inrättar ett ansvarssystem för icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner från betaltjänstleverantörens sida, som är självständigt i förhållande till en allmän talan om civilrättsligt ansvar som avser samma omständigheter och att leverantören inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt nationell rätt, i synnerhet när betaltjänstanvändaren inte har informerat betaltjänstleverantören inom 13 månader från debiteringsdagen, om att en betalningstransaktion inte har varit auktoriserad eller har utförts felaktigt?

2) Om den första frågan besvaras jakande, utgör då samma artikel hinder mot att betalningsanvändarens borgensman, på samma grunder, gör gällande att

betaltjänstleverantören, som är mottagare av borgen, har ett civilrättsligt ansvar att bestrida det garanterade beloppet?

[utelämnas] [Angivelser om förfarandet] [Orig. s. 6]

Bilagoda grunder till förevarande mål:

Grunder som har åberopats av DM och LR

Den första grunden för överklagande

[Utelämnas] [Orig. s. 7] [utelämnas]

[Utelämnas] [Orig. s. 8] [utelämnas] [redogörelse för den första grunden för överklagandet, avseende konsumenträtten, vilken saknar relevans för tolkningsfrågorna]

Andra grunden för överklagandet (i andra hand)

I den överklagade domen slog domstolen fast att LR:s invändningar mot överföringarna från det konto som öppnats i Groupe Central Automobiles namn till olika bolag inte kunde tas upp till sakprövning på grund av preklusion, och förpliktade följaktligen LR att betala 96 019,36 euro, jämte ränta vars räntesats fastställts efter den 26 mars 2012, till följd av åtagandet att solidariskt ansvara för det transaktionskonto som öppnats i Groupe Central Automobiles namn.

LR har gjort gällande att banken gjorde fel när den utan tillstånd gjorde överföringar till utomstående bolag och att beloppet för dessa uttag ska dras av från dess fordran. Crédit Agricole har däremot gjort gällande att det rör sig om ett rent personligt undantag från huvudgäldenären som borgensmannen inte kan invända mot [Orig. s. 9] att beloppet för dennes fordran slutgiltigt fastställdes genom Tribunal de commerce de Toulons dom av den 23 oktober 2012 och att SARL GCA under alla omständigheter har samtyckt till uttagen. Domstolen i första instans har med rätta slagit fast att det inte rörde sig om ett personligt undantag från gäldenären utan om ett undantag som är en naturlig del av den skuld som borgensmannen har rätt att göra gällande mot borgenären. SARL GCA hade enligt artikel L. 133–24 i den franska penning- och finanslagen hade en preklusionsfrist på 13 månader för att bestrida dessa transaktioner. Om denna frist kunde avbrytas till följd av de e-postmeddelanden som utväxlades den 3 mars 2011, genom vilka företagsledaren i SARL GCA begärde upplysningar om dessa transaktioner, hade en ny frist på 13 månader börjat löpa från och med detta datum. De omtvistade överföringarna ifrågasattes inte förrän genom yrkandena av den 15 maj 2013, varför preklusionsfristen löpt ut.

LR har i andra hand gjort gällande en skuld till CGA, som är huvudgäldenär, eftersom det har skett uttag utan dess tillstånd. FW anförtroddes fram till år 2011 kontrollen av bokföringen. Crédit Agricole har gjort sig skyldigt till ett avtalsbrott genom att göra överföringar utan vare sig order eller godkännande. LR har

anmodat banken att lägga fram samtliga konton och beräkna saldot på [det aktuella bankkontot] [utelämnas] med beaktande av de upphävda uttagen. LR har fastställt att dessa uttag belöper på 94 123,26 euro. Banken har svarat att det är fråga om ett personligt undantag från huvudgäldenären, som borgensmannen inte med giltig verkan kan göra gällande gentemot huvudgäldenären. LR har gjort gällande att detta argument saknar relevans. LR har ställt en säkerhet för det aktuella bankkontots funktion och undantaget är således inte personligt i förhållande till SARL GCA, utan berör även säkerheten direkt. Banken Crédit Agricole har däremot med rätta gjort gällande att huvudgäldenären inte har bestritt beloppet för de summor som han har rätt till vid Tribunal de commerce de Toulon, vilken har förpliktat banken att betala de den övertrassering som LR nu har bestritt. LR har dessutom anfört att bestämmelserna i civillagen ska tillämpas trots att kontonens funktion regleras av bestämmelserna i den franska penning- och finanslagen, närmare bestämt av artikel L. 133–25 och artikel L. 133–6 – 1 däri. I nämnda lag krävs inte något skriftligt tillstånd för att göra uttag från kontot. Dessa uttag anges på de berörda kontoutdragen, sedan år 2008, till förmån för bolagen ETRA FI, FLEX CALL, RF SOLUTION och AZUR CONSEIL. Crédit Agricole har vid förhandlingen företett checkar som fastställts av DM, som är verkställande direktör för bolaget GCA, till förmån för bolaget RF SOLUTION, på samma belopp som de uttag som nu har påtalats av LR. Det är till följd av denna sista check som utfärdades den 1 april 2009 som uttagen på samma belopp och med samma månatliga periodicitet verkställdes. [Orig. s. 10] Även om DM ställde frågor till banken i e-post i mars 2011 är det inte tänkbart att en näringsidkare skulle ha låtit sådana uttag fortgå utan att agera. Under alla omständigheter var bolaget skyldigt att bestrida transaktionerna inom den frist på 13 månader som föreskrivs i artikel L. 133–25 i den franska penning- och finanslagen. LR:s nu aktuella invändningar kan inte tas upp till sakprövning på grund av preklusion. Dessutom har Crédit Agricole inte fått ta del av de balansräkningar från bolaget GCA som hade kunnat göra det möjligt att kontrollera, huruvida de betalningar som gjorts till förmån för de bolag som tillhörde deras revisor inte utgjorde ersättningar, vilka skulle ha dragits av från detta bolags kostnader som i samma utsträckning skulle ha minskat dess omsättning. Dessa tvivel stöds av den omständigheten att om dessa avgifter hade betalats till de bolag som tillhörde FW:s revisor, skulle denne inte ha eftersökts för att ha uppburit dessa belopp på ett otillbörligt sätt. Till följd av dessa omständigheter kan det avses utrett att bolaget GCA gett sitt samtycke till de uttag som nu har ifrågasatts av LR, och talan om ersättning med säkerheten ogillas därmed. LR förpliktas således att till Caisse Régionale Agricole Mutuel Alpes Provence betala 96 019,39 euro jämte ränta, vars räntesats fastställts efter den 26 mars 2012, till följd av åtagandet att solidariskt ansvara för det transaktionskonto [utelämnas] som öppnats i Groupe Central Automobiles namn.

Artikel L. 133–18 i den franska penning- och finanslagen, som ger rätt till omedelbar återbetalning av icke auktoriserade betalningstransaktioner som användaren rapporterar till banken, utgör inte hinder mot att fastställa bankens avtalsrättsliga ansvar, till exempel om banken åsidosatt sin skyldighet och det visas att detta har orsakat skada. Genom att förklara att LR:s talan avseende de

belopp som varit föremål för överföringar från ett konto som öppnats i Groupe Central Automobiles namn till olika bolag inte kan tas upp till sakprövning på grund av preklusion, och att ”LR har åberopat bestämmelserna i civillagen emedan dessa konton regleras av bestämmelserna i den franska penning- och finanslagen”, när LR enligt artikel L. 133–18 i den franska penning- och finanslagen om icke auktoriserade betalningstransaktioner, kunde göra gällande bankens avtalsrättsliga ansvar, har Cour d’appel (Appellationsdomstolen) åsidosatt artikel 1147 i civillagen, tillämplig i detta mål, numera 1231-1 i samma lag och artikel 1937 i civillagen.

[Utelämnas] [Orig. s. 11] [utelämnas] (redogörelse för den andra grundens andra och tredje del, avseende åsidosättande av handläggningsregler, vilket saknar relevans för tolkningsfrågorna)

ARBETS-DOKUMENT